

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 17/07-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S., vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 SŽ-o-NS 211/05 z 27. apríla 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Ď. a E. Ď. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júna 2006 doručená sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie ich základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 SŽ-o-NS 211/05 z 27. apríla 2006.

Zo sťažnosti vyplynulo, že: «*Stavebníkovi P. Š., bolo dňa 6. 8. 1999, vydané OÚ OŽP v B., rozhodnutie č. ŽP-99/01279-Mk o umiestnení novostavby RD na pozemku*

parc. č. 415/3 v k. ú. S., ktorý susedí s pozemkom sťažovateľov parc. č. KN 414 a následne dňa 29. 11. 1999 aj rozhodnutie č. ŽP-99/01951-Gch o povolení stavby.

Nakoľko tieto povolenia boli stavebným úradom vydané v rozpore s ustanoveniami § 7 odst. 4, písm. a), § 8 odst. 3, vykonávacej vyhlášky č. 85/76 Zb. stavebného zákona, lebo neobsahovali vzdialenosti novostavby od RD č. 123 sťažovateľov, podávali dňa 19. 11. 1999 a 22. 11. 1999 odvolania proti týmto rozhodnutiam a po zistení skutočnosti dňa 17. 2. 2000, že stavebník do stavebnej parcely 415/3, zameral aj časť ich pozemku parc. č. KN 414 z LV č. 167, podávali dňa 10. 3. 2000, 15. 3. 2000, 22. 3. 2000, 27. 3. 2000, cestou KÚ OŽP v Ž. v zmysle § 62 odst. 1 písm. a) správneho zákona č. 71/67 Zb. žiadosti o obnovu týchto konaní. (...)

Pre nečinnosť stavebných úradov v tejto veci sťažovatelia dňa 24. 1. 2003, podávali písomné urgencie, tak KÚ OŽP v Ž., ako aj OÚ OŽP v B.. (...)

Na základe týchto urgencií KÚ OŽP v Ž., začal konať a vyzval sťažovateľov listom č. 2003/01372/18z zo dňa 3. 2. 2003 na doplnenie podaní a zaplatenie správneho poplatku vo výške 500.- Sk. (...)

Žiadosti sťažovateľov o obnovu konaní, však boli rozhodnutím KÚ OŽP v Ž. č. 2003/1372/18z zo dňa 26. 2. 2003, odmietnuté a zdôvodnené to bolo tým, že tieto námietky uvádzané v žiadostiach, J. Ď. na stavebnom konaní dňa 23. 11. 1999 v kancelárii OÚ OŽP v B. neuplatnil a s vydaním rozhodnutia súhlasil za podmienky, že stavba bude osadená od spoločnej hranice medzi pozemkami KN 414 a KN 415/3, 3m.

Stavebný úrad vôbec nezohľadnil tú skutočnosť, že sťažovatelia sa o osvedčení časti ich pozemku KN 414 dozvedeli až 17. 2. 2000 od geodeta zameriavajúceho ich HB, ktorú stavebník P. Š. požadoval odstrániť, čím bola posunutá aj pôvodná spoločná hranica medzi pozemkami. Tiež vedieť nemohli za čo vlastne stavebník považuje spoločnú hranicu, medzi týmito pozemkami, keď ju na návrh sťažovateľov odmietol zamerať s tým, že on ju nepotrebuje. Tak isto tvrdenie v odôvodnení rozhodnutia o subjektívnom názore o ktorý J. Ď. opiera svoju žiadosť o obnovu konaní, nie je namieste, lebo túto skutočnosť potvrdzuje notárska zápisnica N 375/95, NZ 84/96 a GP č. 33859509-32/95 z ktorých je zrejme skutočnosť o osvedčení časti pozemku sťažovateľov parc. č. KN 414 z LV č. 167 a z hľadiska právneho je nerušené vlastníctvo P. Š. k pozemku parc. č. KN 415/3 tiež sporné, lebo podľa § 2 odst. 1 zákona č. 293/92 Zb. je toto osvedčenie do 10 rokov

napadnuteľné, čo sa aj žalobami napadlo a odst. 2 tohto §-u, osoba zapísaná v evidencii nehnuteľnosti má iba formu oprávneného držiteľa, pretože v tejto veci právoplatný rozsudok súdu ešte nebol vydaný. V odôvodnení rozhodnutia sa ďalej tvrdí, že z podnetu Krajskej prokuratúry v Ž. č. Kd 4033/00-41 zo dňa 30. 6. 2000, vykonal OÚ OŽP v B., dňa 4. 7. 2000 na stavbe P. Š. štátny stavebný dohľad a zistil, že stavebník umiestnil stavbu RD 2 m od jestvujúceho oplotenia, ktoré je považované za spoločnú hranicu pozemkov KN 414 a 415/3. Toto oplotenie za spoločnú hranicu považuje iba stavebný úrad, aby zakryl svoje pochybenia pri vydávaní rozhodnutí, pretože ju popiera aj samotný stavebník v odvolaní zo dňa 1. 6. 2000, č. 75/10/2000/Bk/Ša, proti vydanému predbežnému rozhodnutiu Okresným súdom v Ž., ako aj súdny znalec svojou výpoveďou v odst. 3 na strane 3 Uznesenia OO PZ SR Ž. východ ČVS: ORP-142/OPP-V-2003 zo dňa 10. 3. 2003. (...)

Vzhľadom k týmto skutočnostiam sťažovatelia podali dňa 18. 3. 03 odvolanie proti tomuto rozhodnutiu, čo však bolo rozhodnutím ministerstva výstavby a region. rozvoja SR č. 348/2003-4.2/Pa zo dňa 2. 6. 2003, zamietnuté. (...)

Nakoľko toto zamietavé rozhodnutie Min. výst. a reg. rozv. SR, považujú sťažovatelia za nezákonné, vydané v rozpore s ustanovením § 3, § 32, § 34, § 59 odst. 1, § 62 odst. 1 písm. a), správneho zákona č. 71/67 Zb., ktoré nevychádza zo spoľahlivo zistených skutočností, podali dňa 8. 7. 2003, Krajskému súdu v Žiline žalobu na preskúmanie a zrušenie napadnutého rozhodnutia. Krajský súd v Žiline svojim uznesením 10 S/160/03 zo dňa 28. 8. 2003, z dôvodu vecnej príslušnosti, postúpil podanie v tejto veci Najvyššiemu súdu SR, ktorý uznesením zo dňa 21. 11. 2003, č. k. 7 Sž 135/03, konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil i napriek tomu, že sťažovatelia dňa 24. 10. 2003, požiadali konajúci súd o odpustenie súdneho poplatku. Odvolací súd na odvolanie sťažovateľov zo dňa 22. 12. 2003, toto uznesenie o zastavení konania zrušil uznesením 1 Sž-o-NS-33/04 zo dňa 21. 4. 05 a vrátil vec súdu na ďalšie konanie.

Ďalším uznesením konajúci súd zamietol sťažovateľom oslobodenie od súdnych poplatkov a nakoniec uznesením 1 Sž-o-NS 211/05 z 27. 4. 2006 konanie zastavil. (...)

Uznesením NS SR v spojení s rozhodnutím Min. výst. a reg. rozvoja však došlo k porušeniu citovaných základných práv a slobôd. NS SR svojimi rozhodnutiami obišiel práva sťažovateľov na príslušné konania k ochrane vlastníckych práv k majetku. K zastaveniu konania došlo iba z toho dôvodu, že sťažovatelia ako ZŤP dôchodcovia

starajúci sa o nezaopatrené dieťa, nemajú dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie súdneho poplatku, navyiac keď za tých istých podmienok sťažovatelia v inej veci oslobodení boli. (...)

Sťažovatelia na základe týchto skutočností navrhujú, aby senát Ústavného súdu SR po predbežnom prerokovaní túto sťažnosť prijal na ďalšie konanie a po vykonaní dokazovania vyniesol tento nález:

„zastavením konania vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja, ktorým bolo zamietnutá obnova konaní podľa § 62 odst. 1 písm. a) správneho zákona č. 71/67 Zb. došlo k porušeniu základných práv sťažovateľov na vlastníctvo k majetku a jeho nerušeného užívania, upraveného v čl. 20 odst. 1, na ochranu týchto práv podľa čl. 46 odst. 1, 2, čl. 47 odst. 2, 3 Ústavy SR. Rozhodnutie Min. výst. a reg. rozvoja v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sa zrušuje.

Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľom trovy spojené s týmto konaním.

Vzhľadom k ťaživej sociálnej situácii sťažovateľov, ktorí sú ZŤP dôchodcovia starajúci sa o nezaopatrené dieťa, týmto žiadajú o oslobodenie od súdnych poplatkov a pridelenie bezplatného právneho zástupcu“.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie (...), majetok, (...). Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. (...).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd (ods. 2).

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi (...) od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľov zaručených v čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 2 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. I Sž-o-NS 211/05 z 27. apríla 2006.

1. Pokiaľ ide o namietané porušenie základných práv sťažovateľov podľa čl. 12 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy, treba pripomenúť, že v zmysle svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ústavy (I. ÚS 13/01).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľov s napadnutým uznesením najvyššieho súdu, pretože podľa právneho názoru sťažovateľov predmetné

konanie nemalo byť zastavené „keď za tých istých podmienok sťažovatelia v inej veci oslobodení boli“.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva najmä to, že:

„(...) Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 27. septembra 2005 žalobcom nepriznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a súčasne zamietol žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov.

Toto rozhodnutie napadli odvolaním žalobcovia, ktorí ho navrhli zrušiť a vo veci konať v merite s odôvodnením, že ich sociálne pomery nie sú také, ktoré by im umožňovali zaplatiť súdne poplatky a advokáta bez majetkovej ujmy.

V citovanom rozhodnutí poučil súd účastníkov, že opravný prostriedok nie je možný proti uvedenému rozhodnutiu a súčasne ich vyzval na zaplatenie súdneho poplatku.

Žalobcovia nevyhoveli výzve súdu a súdny poplatok neuhradili.

Podľa ustanovenia § 250d ods. 2 súd uznesením konanie zastaví aj z dôvodu, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak nie je zastúpený advokátom. Odvolanie proti uzneseniu nie je prípustné.

Nebolo sporným, že žalobcovia napriek výzvam súdu neučinili žiadosť tomu, aby ich vec bola súdom preskúmaná čo do merita, a to ani napriek opakovaným výzvam.

Pretože žalobcovia sami zmarili vecné prejednanie žaloby, súd konanie zastavil. Okrem toho nebol možný ani opravný prostriedok proti napadnutému rozhodnutiu súdu, čo takisto zakladalo dôvod na zastavenie konania, podľa § 250d ods. 2 OSP“.

Podľa názoru ústavného súdu uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Sťažovatelia inak vo svojej ústavnej sťažnosti netvrdili, že by akýmkoľvek spôsobom reagovali na uvedenú výzvu najvyššieho súdu. Skutočnosť, že sťažovateľom už v „inej veci“ a „za tých istých podmienok“ bol ustanovený advokát na bezplatné poskytovanie právnej pomoci, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia najvyššieho súdu. Ani po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovatelia uviedli v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil také skutkové zistenie a výklad právne

relevantných zákonných ustanovení, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s označenými článkami ústavy. Preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

2. Ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, nevyplýva žiadna možnosť porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 ústavy, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a sťažovatelia neuviedli žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o porušení týchto základných práv. Preto bolo potrebné sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2007